

CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK [63./2021. \(XII. 29.\) ITM rendelet](#)

1. Az alapképzési szak megnevezése: csecsemő- és kisgyermeknevelő (Infant and Early Childhood Education)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: csecsemő- és kisgyermeknevelő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Infant and Early Childhood Educator

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- a szak orientációja: gyakorlatorientált (60–70 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 142/0111

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja csecsemő- és kisgyermeknevelők képzése, akik tudásukat, képességeiket és attitűdjeiket tekintve alkalmasak a három év alatti gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítésére, nevelésére, fejlődésének segítésére. Átlátják a kisgyermeknevelés rendszerét, képesek a bölcsődében és más, a három év alatti korosztályt nevelő intézményben a kisgyermeknevelői feladatokat a szakmai kompetenciájuk alapján elvárható autonómiával és felelősséggel ellátni. Képesek a szakmai innovációra, a társadalmi szerepvállalásra, a folyamatos megújulásra és fejlődésre. Felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására.

7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

7.1.1. A csecsemő- és kisgyermeknevelő

a) tudása

– Rendelkezik a három év alatti kisgyermek személyes, szociális és kognitív kompetenciáinak és testi fejlődésének támogatását, a gyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítését, szakszerű gondozását megalapozó szaktudományos – pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi – és módszertani ismeretekkel.

– Tisztában van a fejlődés szociokulturális meghatározottságával, kontextusával, komponenseivel és determinánsaival, értelmezni tudja az ebből fakadó különbségeket. Ismeri a családközpontú kora gyermekkori intervenció intézményrendszerét, lehetőségeit, feladatait, módszereit.

– Ismeri a pedagógiai tervezés szintjeit, a közöttük lévő összefüggéseket, és tájékozott a kisgyermeknevelés tervezésének elméleti és módszertani kérdéseiben.

– Ismeri az intézményes kisgyermeknevelés alapvető dokumentumait, jogszabályi háttérét, az intézményes kisgyermeknevelés céljait, alapelveit, feladatait, tevékenységformáit, módszertani eszköztárát és az azok közötti összefüggéseket.

– Részletesen ismeri a három év alatti korosztály fejlődésének, érésének jellemzőit, a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteinek kielégítésével kapcsolatos feladatokat, korszerű gondozástani ismeretekkel rendelkezik, tisztában van az egészséges életmód kialakítását megalapozó eljárásokkal.

– Tisztában van az első életévek későbbi életutat megalapozó szerepével, a három év alatti gyermekek fejlődési, érési folyamatairól és azok alakulását befolyásoló tényezőkről szaktudományos ismeretekkel rendelkezik. Felkészült a korosztály fejlődésének nyomon követésére alkalmas eszközöket és módszereket illetően.

– Ismeri a fejlődés támogatásához az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével választható stratégiákat és módszereket.

– Ismeri a három év alatti korosztály digitális eszközökhöz való viszonyát és azok hatását a gyermeki személyiség fejlődésére.

– Ismeri a kisgyermekkori tanulás jellemzőit, tisztában van a játéknak, mint a kisgyermek legfontosabb tevékenységének, és mint a tanulás legfontosabb színterének a fejlődésben betöltött szerepével.

– Korszerű játékmódszertani ismeretekkel rendelkezik, tájékozott a korosztály számára ajánlott játékeszközöket illetően.

– A művészeti nevelés (gyermekirodalom, ének-zene, vizuális kultúra), a mozgásfejlődés és a nyelvi, kommunikatív fejlődés támogatása területén a három év alatti korosztályhoz illeszkedő módszertani ismeretekkel rendelkezik, és tisztában van e tevékenységek személyiségfejlesztő hatásával.

– Szaktudományos és módszertani ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről és a családdal való együttműködésről.

– Tájékozott a családvédelem és a családsegítés lehetőségeit és módszereit illetően.

– Rendelkezik olyan tanácsadói ismeretekkel, melyek segítségével a szülőket támogatni tudja a gyermek otthoni nevelésében, szülői szerepük kiteljesítésében.

b) képességei

– Pedagógiai, pszichológiai, egészségtudományi, társadalomtudományi és módszertani tudását holisztikus szemlélettel és adaptív módon, a gyermekek egyéni sajátosságainak és a korosztály jellemzőinek figyelembevételével alkalmazza.

– A családközpontú kora gyermekkori intervenció szemléletmódjára is építkezve képes a társadalmi jelenségeket, folyamatokat értelmezve átlátni azok pedagógiai következményeit.

– A három év alatti gyermekek és a gyermekcsoport ismeretében az adott intézmény célkitűzéseire és szakmai kereteire igazodva meghatározza a nevelés céljait, feladatait és tartalmait, megtervezi, alakítja, elemzi és értékeli a pedagógiai folyamatot.

– A három év alatti gyermekek szükségleteinek figyelembevételével alakítja ki a gyermekek életterét, a tartalmakat a gyermekek fejlettségéhez igazodva választja meg és közvetíti.

– Támogatja a gyermek önállósodását, a szokások és az egészséges életmód alakulását.

– Képes a három év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követésére, az eltérő fejlődési ütem felismerésére és az érési-fejlődési folyamatok egyénre szabott, differenciált befolyásolására, az ehhez szükséges módszertani kultúra kialakítására.

– Felismeri a kisgyermek biológiai és pszichés szükségleteit, és azokat differenciáltan, a gyermek érési-fejlődési folyamataihoz és igényeihez illeszkedő módon elégíti ki.

– Megteremti a játék feltételeit, és a kisgyermek igényeihez igazodóan támogató, gazdagító módon vállal szerepet a gyermek játékában.

– Kielégíti a kisgyermek esztétikai szükségleteit, szakszerűen támogatja a különböző művészeti ágakhoz kapcsolódó kisgyermekkori alkotó- és befogadótevékenységeket, a fejlődő gyermeki kreativitást. Támogatja a motoros képességek és a nyelvi, kommunikatív képességek fejlődését.

– Az egyes családok jellemzőihez, szükségleteihez, élethelyzetéhez igazodva megerősíti a családi nevelés értékeit, kompenzálja az esetleges hátrányokat, a gyermek fejlődésének támogatása érdekében erősíti a szülői kompetenciát, együttműködik a szülőkkel, a családdal.

– Képes a szakmán belüli és a szakmák közötti együttműködésre.

– Képes segítő beszélgetés vezetésére mind egyéni, mind csoportos helyzetben.

– Rendelkezik a szakmai tevékenységéhez szükséges kommunikatív képességekkel.

c) attitűdje

– Elkötelezett a három év alatti gyermekek tevékenységei, a gyermekek fejlődését támogató környezet kialakítása és a fejlődés támogatása, a családközpontú korai intervenció szemléletmódja iránt.

– Elsődlegesnek tartja a gyermek egyéni igényeihez igazodó szükségletkielégítést, gondozást, az egészséges szokásrendszer kialakítását.

– Elkötelezett a kisgyermekek játékszükségleteinek kielégítése iránt, szívesen vesz részt a játékban, a játék örömeit okoz számára.

– Nyitott a szimbolikus önkifejezési formák irányába, szívesen vesz részt művészeti tevékenységekben.

– A kisgyermek és önmaga kreativitását örömmel éli meg.

– Személyiségét és tevékenységét a gyermek tisztelete, feltétel nélküli elfogadása jellemzi.

– Befogadó és multikulturális szemlélettel rendelkezik.

– Problémaérzékenység, előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd és etikus magatartás jellemzi.

– Nyitott a gyermekek, családok és a szakmai közeg jelzéseire, partneri kapcsolataiban együttműködő.

– A szakmán belüli és a szakmák közötti kapcsolatokban bizalomra, kölcsönösségre törekszik, tiszteletben tartja a kompetenciahatárokat.

– A megismert kisgyermeknevelői szerepekkel azonosul, képes azok hiteles közvetítésére és felelősségteljes ellátására.

d) autonómiája és felelőssége

– Szakterületének etikai és munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos szabályait, elvárásait ismeri és betartja.

– Beosztásával járó autonómiájával felelősséggel tud élni.

– Felelősséget vállal a rábízott kisgyermekért, gyermekcsoportért, a nevelés folyamatában hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.

– Felelősséggel tartozik a gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.

– Szakmai fejlődését autonóm módon, tudatosan és reflektíven irányítja.

– A jogszabályok és intézményi szabályok szabta keretek között önállóan dönt a munkájával összefüggő problémahelyzetek megoldásáról.

– A nevelőközösség kompetens, egyenrangú tagjaként a közösség érdekében is vállal feladatokat, és ezeket kellő autonómiával és felelősséggel látja el.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

– társadalomtudomány, informatika 10–20 kredit;

– pedagógia, pszichológia 40–65 kredit;

– egészségtudomány 15–35 kredit;

– a bölcsődei, intézményes kisgyermeknevelés, fejlődéssegítés, gondozás módszertana 20–40 kredit;

– gyakorlati képzés 30 kredit.

8.1.2.

a) A választható specializációkban a csecsemő- és kisgyermeknevelő lehetséges szakmai tevékenységköréhez, munkaköréhez vagy a további tanulmányokhoz kapcsolódó – így intézményes kisgyermekellátás, innováció a kisgyermeknevelés területén, a családi nevelés támogatása, gyermekvédelem, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése, művészeti nevelés kisgyermekkorban, kora gyermekkor és idegen nyelv, inter- és multikulturális nevelés – területeken szerezhető speciális ismeret: legalább 15 kredit.

b) Nemzetiségi csecsemő- és kisgyermeknevelő specializáció (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén nyelv, illetve a cigány-roma képzési irányultság) az a) pont szerinti, lehetséges szakmai tevékenységekörökhöz, munkakörökhöz kapcsolódó területek ismerete: legfeljebb 40 kredit.

8.2. *

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat részét képezik:

- a csoportos és egyéni intézményi gyakorlatok és ezek elemzése, dokumentálása;
- az összefüggő komplex gyakorlat.

Az összefüggő komplex szakmai gyakorlat időtartama a képzés utolsó évében legalább 6 hét, mely megbontható oly módon, hogy az egyes szakaszok 2 hétnél rövidebbek nem lehetnek. A komplex szakmai gyakorlat csak bölcsődében, mini bölcsődében teljesíthető. Az összes gyakorlat 30 kredit, ebből az összefüggő komplex gyakorlat 10 kredit.

8.4. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A nemzetiségi csecsemő- és kisgyermeknevelő a három év alatti gyermek magyar nyelven történő nevelése mellett felkészült a korosztály nemzetiségi nyelven történő nevelésére is. A nemzetiségi csecsemő- és kisgyermeknevelő specializáció tantárgyainak oktatása és vizsgái – beleértve a záróvizsgát is – az adott nemzetiségi nyelven folynak. A német nemzetiség esetében a teljes képzés 50%-a német nyelven folyik.